

Workshop ved Trafikdage på Aalborg Universitet, den 25.-26. august 2003.

Workshoptitel: Kørselsafgifter (road-pricing) for tunge køretøjer.

Tidspunkt: Mandag den 25. august 2003, kl. 16.05-17.15.

Mødeleder: Tim Gustav Weibel, TetraPlan A/S

Oplægsholdere: Tim Gustav Weibel, TetraPlan A/S
Tine Lund Jensen, Trafikministeriet
Jesper Mertner, Cowi A/S

Beskrivelse af workshop:

Indledning og baggrund.

Den tyske regering har besluttet at indføre en kilometerafgift for lastbiler over 12 tons, der anvender det tyske motorvejsnet. Afgiften forventes at træde i kraft pr. 1. september 2003.

Indførelsen af den tyske kilometerafgift sker samtidig med, at andre europæiske lande ud fra forskelligartede motiver planlægger at indføre eller har indført kilometerafgifter for tunge køretøjer. På denne baggrund har den danske regering nedsat et (kørselsadfærds-)udvalg til at belyse konsekvenserne af indførelsen af kilometerafgifter i Europa med særlig fokus på konsekvenserne af netop den tyske kørselsafgift.

Der har fra flere sider været udtrykt bekymring for konsekvenserne af kilometerafgiften i Tyskland herunder ikke mindst konsekvenserne for det danske vognmandserhvervs internationale konkurrenceevne. Der hersker fortsat en vis usikkerhed om konsekvenserne for det danske erhverv, idet mange aspekter af den kommende afgift, samt ikke mindst usikkerheden om Eurovignettens fremtid, stadig er uafklaret. I løbet af foråret 2003 arbejder regeringsudvalget videre med bl.a. analyse af forskellige scenarier for udviklingen af afgiftssystemet for tunge køretøjer i EU og Danmark.

Formålet med workshoppen er at skabe en debat om afstandsbaseerede infrastrukturafgifter generelt, og lade kendskabet til bl.a. den tyske Maut være springbræt for en diskussion heraf. Diskussionen kan omhandle kørselsafgifters betydning og konsekvens for godstransporterhvervet, for udvalgte brancher og produktioner, for samfundsøkonomien samt for godsstrømmene til og fra Danmark.

Indhold

Workshoppen vil præsentere forskellige europæiske afgiftskoncepter, og med afsæt i den tyske kørselsafgift Maut redegøre for de økonomiske og transportmæssige konsekvenser ved kørselsafgifter.

Dette vil blive belyst gennem 3 oplæg i følgende præsentationsrækkefølge:

1. "Road-pricing for lastbiler i Europa" ved Jesper Mertner, COWI A/S.
2. "Analyse af transportomkostninger i udvalgte korridorer ved indførelse af kørselsafgifter" ved Tim Gustav Weibel, TetraPlan A/S.
3. "Konsekvenser af kørselsafgifter for lastbiler" ved Tine Lund Jensen, Trafikministeriet.

Ad 1.

Indlægget vil præsentere de færdige resultater fra road-pricing projektet DESIRE (Design of Interurban Road-Pricing in Europe), der gennemføres under EU's 5 rammeprogram for forskning. Den danske del af projektet gennemføres af COWI med støtte fra Trafikministeriet.

DESIRE projektet har til formål at udvikle et europæisk road-pricing system for lastbiler. Projektet har opstillet forslag til mulige udformninger af et fremtidigt road-pricing system (IRPS, Inter-Urban Road Pricing System) for lastbiler uden for byområder med udgangspunkt i landenes nuværende situation m.h.t. road-pricing. Der er udarbejdet retningslinier og anbefalinger for valg, udformning, finansiering og implementering af IRPS i Europa.

Det empiriske grundlag er case analyser gennemført i 9 lande og regioner, hvor effekten af at indføre road-pricing er vurderet og der er endvidere gennemført SWOT-analyser og cost-benefit analyser af de valgte systemer. Accepten af at indføre et nyt road-pricing system eller at udvikle et eksisterende system er undersøgt i case-analyse landene gennem fokusgruppeundersøgelser med henholdsvis private, transportører og industri om accept af road-pricing, samt interview med nøglepersoner (organisationer, myndigheder, partier, mv.) om accept og holdning til road-pricing.

Ad 2.

TetraPlan har på vegne af Trafikministeriet gennemført et korridorstudium til belysning af konsekvenserne for transportomkostningerne ved indførelse af afstandsbaserede kørselsafgifter herunder især den tyske Maut.

I udvalgte korridorer er de driftsøkonomiske konsekvenser af en stigning i infrastrukturomkostningerne sat i relation til de faktiske samlede omkostninger ved produktion af godstransport.

Med henblik på at begrænse og konkretisere indsamlingen af transportomkostninger for forskellige transportmidler er udvalgt i alt fire overordnede korridorer (samt delkorridorer heraf). I hver korridor er udvalgt to eller flere transportkæder.

Transportkæderne er sammensat af flere transportmidler, således at ikke kun rene vejløsninger er analyseret men også intermodale transportkæder.

I de udvalgte korridorer og transportkæder er de driftsomkostningsmæssige konsekvenser analyseret ved forskellige afgiftsscenarier for tunge køretøjer i Europa. Indlægget vil præsentere de overordnede resultater af korridorstudierne.

Ad 3.

Med udgangspunkt i den bebudede tyske kilometerafgift for lastbiler på det tyske motorvejsnet, har den danske regering som tidligere skrevet nedsat et tværministerielt (kørselsadfærds-)udvalg. Formålet med kørselsadfærdsudvalget er at vurdere af konsekvenserne af specielt de tyske afgifter for det danske erhvervsliv, herunder det danske transporterhverv. Kørselsadfærdsudvalgets vurderinger er blevet foretaget bl.a. på grundlag af et materiale udarbejdet af TetraPlan.

Forskellige afgiftsscenarier er analyseret og der er på baggrund heraf foretaget en vurdering af de økonomiske konsekvenser for det danske eksporterhverv, det danske transporterhvervs internationale konkurrenceevne samt en vurdering af det forventede transportmiddelvalg og rutevalg under forskellige afgiftsscenarier. Indlægget vil belyse resultaterne af ovenstående gennemførte analyser samt de konklusioner udvalget er nået frem til.

Debat

Efter ovenstående 3 indlæg vil der blive åbnet for debat.